

Demokrasi Sınavı

– S.Karagöz · 27 Mayıs 2019

SAYGIYLA, RAHMETLE ANIYORUM:

Fatin Rüştü Zorlu, Hasan Polatkan ve ADNAN MENDERES.

MEKANINIZ CENNET OLSUN.

(03.15 Romanımda Çakırbeyli Muhtarı Mehmet Beyin anlattıklarını ve gördüklerimi, okuduklarımı kurguladım.)

Koçarlı'ya bağlı minik, şirin bir Yörük köyü olan Çakırbeyli, Aydın Merkeze 12-13 km uzaklıkta.

Yolumun üzerindeki Söğüt ağaçları arasında akan Menderes Nehri, bir şeylere küsmüş gibi bugün de durgun ve sessizdi.

Çine'ye 25 km kala Sağ tarafa döndüm. Menderes Nehri'nin aksine bir yerlere yetişecekmiş gibi acele acele akan Çine Çayı üzerindeki köprüden geçerek Koçarlı istikametine yöneldim.

Köy yollarını çok seviyorum genellikle kıvrım kıvrım olurlar.

Bu yollarda özellikle manuel vitesli araçlarla seyahat etmek, ayrı bir zevk veriyordu bana. Araç kullanırken gözlerimi dört açıyor, bu sayede etrafımdaki tüm güzellikleri görme imkanı buluyordum ve bu da beni çok mutlu ediyordu.

Çakırbeyli girişinde, hemen sol taraftaki Menderes Çiftliğinin önünden geçerken, yavaşladım ve dalıp gittim.

Zavallı Adnan Menderes! İdamının arkasındaki sır perdesi bugün bile hala tam olarak aralanmış değil.

1. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşında büyük başarılar göstermiş Adnan Menderes. Serbest Cumhuriyet Fırkası ile siyasete atılmış.

62 yıllık hayatı iktidarının 10. Yılında "Kimseye kırgın değilim. Hayata veda etmek üzere olduğum şu anda, devletim ve milletime ebedi saadetler dilerim. Bu anda karımı ve çocuklarımı şefkatle anıyorum..." sözleriyle 17 Eylül 1961' de, Yassıada'da idam sehpasında son bulmuştu.

Bu çiftlik, Adnan Menderes'in annesinin babası Hacı Ali Beye, Kırım Savaş'ında gösterdiği başarılarından dolayı, paşalık unvanıyla birlikte padişah tarafından hediye edilmiş.

Konya'dan gelerek Çakırbeyli'ye yerleşen Hacı Ali Bey vefat ettikten sonra, bu topraklar kızı Tevhide Hanım'a, O da ölünce oğlu Adnan Menderes'e miras kalmış.

Menderes henüz yirmili yaşlarındayken, yedek subay olarak Filistin Cephesinde savaşmış, Mondros Mütarekesinin imzalamasından sonra qncak çiftliğe dönebilmiş.

O zamanlar Menderes ailesinin evi, Köyün içindeymiş. Daha sonra buradan ayrılarak, yeni yapılan çiftliğe yerleşmiş.

Bu arada kendi mirasından kalan 40 bin dönüm toprağın 38 bin dönümünü hiç para almadan, köylülere dağıtmış.

Çiftlik evi 1950'de yıktırılıp, şimdiki konak inşa edilmiş.

Köyün etrafı tarıma elverişli geniş arazilerle çevrili.

Burada yaşayan insanlar geçimini tarım ve hayvancılıkla sağlıyor. Türkiye'nin en kaliteli tütün türlerinden biri Çakırbeyli'de yetişiyor.

Köylüler, Nil'den sonra en iyi pamuğun da burada yetiştiğini söylüyorlar.

Kış mevsiminde bile yemyeşil olur buralar.

Köy halkı bahçelerindeki mandalina ve portakal ağaçlarının meyvelerinin bir kısmını, gelen geçen yesin diye toplamıyor, bu da köye ayrı bir güzellik katıyor.

Toprakları gibi, dağları da bereketli Çakırbeyli'nin.

Köyün arka tarafındaki, zeytin ağaçlarıyla kaplı Gözkayası Dağları dört mevsim yemyeşildir.

Çakırbeyli, Aydın'ın mesire yeri aynı zamanda. Hafta sonları halk piknik yapmak için buraya geliyor.

Menderes Ailesi köy meydanındaki eski konağının arazisini Köye bağışlayınca; köylü buraya Adnan Menderes'in anısına, onun adını verdikleri bir park ve çay bahçesi yapmış.

Yine Adnan Menderes'in Başbakanlığı döneminde yaptırdığı Cami de aynı meydanda yer alıyor.

Köy nüfusunun çoğu yaşlılardan oluşuyor, çünkü gençler okumak ve çalışmak amacıyla çevre illere göçüyorlar.

Dalgın dalgın meydana doğru ilerlerliyordum ki; önümden hızla bir yılanın geçtiğini görüp, irkildim ve heyecanla frene bastım. Yılan yan tarafımdaki ağaçların arasından kaybolup gitti.

'Köy yeri burası, normal böyle şeyler' diye düşünerek Eczaneye geldim.

Eczacı Bey beni bekliyordu. Bir şeyler ikram etmek istedi ama ben tahsilatımı yapıp, çayımı parkta içeceğimi söyleyerek, çıktım.

Kapının önünde kolumdan biri tuttu. Başımı çevirince gülümseyerek yüzüme bakan köy Muhtarı Mehmet Efeyle göz göze geldik.

-Vay vay vay...Bizim kız buralara geliymiş de bizim habarımız omazmış.
Ne deyem ben sene ha?

-Merhaba Efem, şimdi geldim valla. Özlemişim köyü be... Hadi bana bir çay ısmarla, hem de konuşuruz.

-Yörü baken, benim de sene anletcekleem vaa...

Parka girince garson elinde tepsiyle koşa koşa geldi.

-Hoş geemişin Abaaam, ne isteesin? Ne getiriverem sene?

-Çay tabi ki...

Bize gösterilen masaya otururken, Mehmet Efenin hayli heyecanlı olduğunu gözlerinden okuyordum.

-Hayırdır Efem ne anlatacaksın bana?

-Sooma gari, Çakıbeyli' ye bi müze gazandııcez.

-Geç bile kaldınız valla, çok iyi düşünmüşsünüz.

-Menderes'in çiftliine Anı Salonu yapvecez gari. Buraya gelen Devlet büyükleemizin resimleeni, irametli Menderes'in şahsi eşyalaanı felan goyuvecez.

-Çok güzel de, elinizde yeterli eşya, fotoğraf var mı?

-Va tabii ki, olma mı?

Hem Belediye Başkanı sağossun yaadım edivecek.

Gerçekten güzel bir haberdı bu. Hem köyün tanıtımı için, hem de köylü için iyi olacaktı.

Saat öğlene yaklaşıyordu. Tam da 'Gitme zamanı' diye düşünürken, Mehmet Efe bir kez daha kolumu

sımsıkı tuttu.

-Bırakmecem seni bizim gız, hadi eve gidem. Bizim hanım bişele hazıleyivesin berebe yeyiverem, olma mı?

-Sağ ol Efem ama Çine'ye gitmem gerekiyor. Hadi sen benimle gel. Sana Çine köftesi ısmarlayayım ha, ne dersin?

Çok içten, çok samimi bir adamdı Mehmet Efe. Gülümsedi, elini başına götürüp birkaç saniye kafasını kaşdı.

-Bilemeyom gari.... Hanıma soruverem, bakem izi vecek mi?

Hemen eşini aradı ve bir anda yüzünü çok mutlu bir ifade kapladı. Bundan izin aldığı sonucunu çıkardım.

-Tamam emme, bi eve uğramam ilazım. Hesna Hanım sene accık künar hazıleyivermiş, onu alıp gelem.

Künar bildiğimiz sarma, dolma ve helvalara konan çam fıstığıydı. Bu bölgenin en gelir getiren ürünüydü aynı zamanda.

Ben arabaya, muhtar eve yöneldi.

Saygılarımla

27 Mayıs 2019

Sebahat Karagöz